

Jokaiselle jotakin koulutus

Aika: 12.06.2016 klo 12:00 - 16:00

Paikka: Pielaveden kunnanvaltuustosali

Agenda:

1. Geokätköilyn historiaa
2. Ohjesäännöt / Guidelines
3. Kätkötyypit
4. Vaikeus- ja maastoluokitukset / Difficulty and Terrain
5. Kätkörasian kokoluokitus
6. Kätkön piilottaminen
7. Kätkökuvauksen tekeminen
8. Kätkön lokkaaminen
9. Kätköilysovellukset
10. Matkalaiset / TB/GC
11. Muuta mukavaa
12. Hyödyllisiä linkkejä

Mistä kaikki alkoi:

Geokätköily sai alkunsa 1.5.2000, kun Yhdysvaltojen puolustushallinto poisti GPS:n siviilikäytön häirinnän. Häirinnän ollessa päällä GPS-tarkkuus oli noin 100m.

Kaksi päivää myöhemmin GPS-harrastaja Dave Ulmer piilotti ensimmäisen geokätkön Oregoniin ja lähetti sen koordinaatit keskusteluryhmään. Jo ensimmäisestä purkista löytyi logikirja ja vaihtotavaroita.

Tuo ensimmäinen kätkö hävisi tien korjauksen yhteydessä, mutta paikalla on nykyään muistolaatta ja lähettyville piilotettu kätkö [GCGVOP](#).

Mike Teague oli ensimmäinen kätkön löytäjä. Hän avasi verkkosivun, jossa julkaisi piilotettujen kätköjen koordinaatteja. Geocaching nimeä esitti ensimmäisenä Matt Stum keskusteluryhmäviestissä 30.5.2000. Sitä ennen käytettiin nimeä Stash hunt.

Jeremy Irish huomasi Miken sivun heinäkuussa 2000 ja etsi ensimmäisen kätkönsä Seattlen lähistöltä. Jeremy esitti Mikelle parannuksia verkkosivuun. Syyskuussa kätköily sivuston ylläpito siirtyi Mikeltä Jeremylle. Lisää aiheesta [täältä](#) ja [täältä](#)

Suomen vanhin kätkö on Kalle Reunanen piilottama [Sun Gear](#).

[Kätkökuvauksen vaatimukset ja ohjesäännöt](#)

[Maakohtaiset erityisvaatimukset \(Regional Geocaching Policies Wiki\)](#)

 Peruskätkö (traditional cache)

Kätkö on annetuissa koordinaateissa ja sisältää aina vähintäänkin kätkörasian ja logivihkon.

 Multikätkö (multi-cache)

Perinteinen multikätkö on kahden tai useamman pisteen kätkö, jossa alkuperäisistä koordinaateista löytyy seuraava välipisteen koordinaatit tai lopullinen kätkörasia.

Muita variaatioita on laskentamulti, jossa täytyy laskea aloituspisteellä jotain tietoja että saa loppupurkin paikan tiedot, tätä yleensä käytetään kun halutaan esitellä paikka johon ei saa laitettua itse kätköpurkkia, jolloin kohde tulee esiteltyä ja itse kätkörasia on sitten hiukan sivummalla.

Esimerkkejä: [perinteinen-](#) ja [laskentamulti](#)

? **Mysteerikätkö (unknown cache)**

Yleensä mysteerikätkö ei sijaitse annetuissa koordinaateissa, vaan kuvauksesta tavalla tai toisella löytyy tehtävä joka täytyy ratkaista, ratkaisulla saa selville lopullisen rasian paikan.

Toki sellaisiakin mysteereitä on, jossa itse rasia sijaitsee annetuissa koordinaateissa, mutta paikalla on tehtävä jotain jolla logivihkon saa esille tai itse mysteeritehtävä on maastossa. Näitä kutsutaan kenttämysteereiksi.

Myös haastekätköt ovat merkitty kartalle mysteerinä. Haastekätkössä pitää suorittaa kätköttäjän määräämä haaste ja kun haaste on suoritettu kätkön voi merkitä löydetyksi, toki haastekätköissäkin on kätkörasia ja logivihko, joten se kätkökin pitää käydä lokkaamassa. Nykysäännöillä haastekätkön tulee olla annetuissa koordinaateissa.

 Geolodju (letterbox hybrid)

On peruskätkön muunnelma, lodjun ja geokätkön yhdistelmä. Geolodjun täytyy olla saavutettavissa myös ilman koordinaatteja vihjeiden perusteella, mutta geokätköilijät voivat hakea sen pelkillä koordinaateillakin, mikäli koordinaatit osoittavat suoraan geolodjun kätkörasialle. Lodju siis voi olla annetuissa koordinaateissa tai aloituspisteeltä lähdetään seuraamaan kuvauksessa olevia vihjeitä. Partiolaiset ovat harrastaneet lodjaus paljon ennen kuin geokätköily on keksitty, sillä lodjaus aloitettiin jo 1850-luvulla Englannissa.

 Wherigo (WhereYouGo)

Näissä kätkötoteutuksissa tarvitaan Wherigo yhteensopiva laite, joko tätä tukeva GPS-laite tai älypuhelimiin ladattava sovellus. Ohjelma tai siis pelikasetti ladataan Wherigo.com sivustolta, johon löytyy linkkin kätkön kuvauksesta. Wherigo peli voi olla sellainen jossa seurataan pelin antamia ohjeita liikkuen maastossa, tai sitten sen voi pelata missä tahansa (Play Anywhere). Kun pelin on suorittanut loppuun, se ilmoittaa kätkörasian paikan.

 Geokohde (Earthcache)

Geokohteiden tarkoituksena on olla opettavaisia. Näistä ei löydy kätkörasiaa, vaan niissä tulee suorittaa annetuissa koordinaateissa tehtävät, jotka kätköntekijä on laatinut kuvaukseen ja lähetettävä tehtävien vastaukset omistajalle. Geokohteella on siis käytävä.

 Virtuaalikätkö (virtual cache)

Tässä kätkötyypissä pitää mennä annettuihin koordinaatteihin ja suorittaa tehtävä ja lähettää vastaukset omistajalle, tehtävät voi olla käytännössä mitä vaan tai joissakin riittää pelkkä valokuva. Tämä kätkötyyppi kuuluu ns. ”Grandfathered Geocaches” sarjaan, eli näitä ei voi enää tehdä, mutta olemassa olevat voi säilyttää.

 Webkamerätkö (Webcam cache)

Tässä kätkötyypissä pitää mennä annettuihin koordinaatteihin ja etsiä kuvaukseen liitetyn linkin takaa oleva webkamera. Tarkoituksena on ottaa itsestään webkameralla kuva, eli tarvitset nettiyhteydellä olevan laitteen tai sitten pyydät kaveria avuksi. Kätkön voi lokata löydetyksi kun pystyt liittämään kuvan itsestäsi löytölokkaukseen. Tämäkin kätkötyyppi kuuluu ns. ”Grandfathered Geocaches” sarjaan, eli näitä ei voi enää tehdä, mutta olemassa olevat voi säilyttää.

Miitti/tapahtuma/eventti (event cache)

On geokätköilijöiden tapaaminen ns. perusmiitti, jossa yleensä vaihdetaan kuulumisia ja keskustellaan kätköilyyn liittyvistä asioista. Yleensä monessakaan miitissä ei ole mitään erityistä agendaa, vaan pelkkä yhdessä olo riittää. Miiteissä yleensä on jonkinlainen [miittikirja](#) johon jokainen jättää puumerkinsä, toki se ei ole pakollinen.

CITO (Cache In Trash Out)

'Kätkö Sisään Roska Ulos' on muuten samanlainen miitti kuin perusmiitti, mutta kuten nimikin kertoo, niin tapahtumassa siivotaan jokin tietty alue roskista puhtaaksi. Usein tapana on ollut myös piilottaa muistokätkö, aivan kuten nimikin sanoo.

Megatapahtuma (megaevent cache)

On taas astetta isompi tapahtuma. Megan statuksen saa eventti joka kerää vähintäänkin yli 500 henkilöä (geokätköilijää). Yleensä megaeventtejä on vain yksi per maa vuosi ja siksi se on haluttu tapahtuma. Näissä on se erikoispiirre, että miittikirjaan on jätettävä oma lokkaus. Samoin poikkeuksena, että nämä tapahtumat hyväksyy (lopullisesti) päämaja, ei paikallinen tarkastaja.

Gigatapahtuma (gigaevent cache)

Käytännössä tämä on samanlainen kuin megaeventti, mutta osallistujia pitää saada 5000 henkilöä. Suomella ei ole tähän vielä ollut mahdollisuutta.

Muita kätkötyyppejä

Kätköjen vaikeusluokitukset

Kätköt luokitellaan yhdeksään eri vaikeusluokkaan (D1-D5), joiden tarkoitus on kertoa etsijälle miten helppo/vaikea kätkö on löytää tai esim. mysteerissä että miten vaikea se on ratkaista. Nämä luokitukset perustuu pitkälti kätkön tekijän omiin arviointeihin, mutta luokituksessa voi käyttää myös valmista työkalua, joka löytyy [geocache.fi](https://www.geocache.fi) sivulta. Virallinen luokitus löytyy [täältä](#). Usein tekijä saattaa arvioida oman kätkönsä liian helpoksi, joten jos loppauksissa alkaa tulla palautetta, niin silloin kannattaa harkita D-arvon päivittämistä.

D1: kätkörasia on täysin näkyvillä tai se on itsestään selvässä paikassa ja GPS kuuluvuus on hyvä. Mysteerissä koordinaatit tulee olla näkyvillä.

D1.5: kätkörasia on selkeässä paikassa ja sen etsimiseen ei mene kohtuuttomasti aikaa. Mysteeri/multi jne. on nopeasti ratkottavissa.

D2 ja D2.5: piilopaikkoja on useita ja löytäminen suhteellisen helppo.

mysteerin/multin jne. ratkaisuun saattaa mennä noin 30min.

D3: piilopaikkoja on useita ja löytäminen suhteellisen vaikeaa. Multissa useita välipisteteitä, mysteerin ratkaisuun menee aikaa vähintään 30min.

D3.5 ja D4: melko vaikeasti löydettävissä, voi olla ettei ensimmäisellä

Kerralla löydy. Mysteerissä saattaa tarvita jo erikoistaitoja.

D4.5 ja D5: erittäin vaikeasti löydettävä tai kätkörasian aukaisu vaatii

todella paljon aikaa. Mysteerin ratkaisu vaatii aikaa ja erityistaitoja.

Kätköjen maastoluokitukset

Kätköt luokitellaan yhdeksään eri maastoluokkaan (T1-T5), joiden tarkoitus on kertoa etsijälle miten helppo/vaikea kätkö on saavuttaa. Maastoluokituksen voi arvioida myös geocache.fi sivulla, se virallinen luokitus löytyy myös [täältä](#).

Usein näkee alue- ja maakohtaisia eroja maastoluokituksissa esim. joissakin maissa saarella oleva kätkö saattaa olla luokiteltu sen mukaan mitä se on saarella. Suomessa saarikätköt on aina T5.

T1: asvaltoitu tai muuten kova alusta ja rasian saaminen lokattavaksi täytyy onnistua pyörätuolista. T1 kätkössä oltava pyörätuoli attribuutti.

T1.5: helppokulkuinen alusta, jossa voi liikkua lastenvaunujen kanssa ja rasian löytämiseksi ei tarvitse juuri kurkotella.

T2: helppo maasto liikkua, mutta lastenvaunuilla ei enää paikalle pääse.

T2.5: vaatii jo kurottamista, kevyttä kiipeilemistä tai ryömimistä. mahdollisesti ei ole lapsiystävällinen maasto.

T3: jonkin verran hankala maasto. Voi vaatia kiipeämistä, mutta ei ole korkealla, eikä tarvita mitään apuvälinettä.

T3.5: vaatii jo fyysistä kuntoa, kiipeilyä ilman apuvälinettä, rasia voi olla jo korkeallakin. Ei lapsille.

T4: vaativa maasto tai pitkä kävely, voi jo tarvita apuvälineitä mutta hyvä kuntoisilta onnistuu ilmankin.

T4.5: käytännössä normaalikuntoinen/taitoinen ihminen tarvitsee jo apuvälinettä. Fyysisesti vaativa.

T5: tarvitsee aina apuvälineen, kuten kiipeilyvälineet, sukellusvälineet tai veneen jne.

Kätkörasiat luokitellaan sen tilavuuden mukaan neljään eri luokkaan: Micro, Small (pieni), Regular (normaali) ja Large (suuri).

Lisäksi käytössä on kolme muuta luokitusta: Other (muu), Not chosen (ei valittu) ja Virtual.

Micro: rasian tilavuus on alle 1 dl.

Small: rasian tilavuus on 1 dl - 1 l.

Regular: rasian tilavuus on 1 l - 10 l.

Large: rasian tilavuus on yli 10 l.

Other: käytetään silloin kun rasian kokoa ei voi määrittää. Tapahtumakätköt kuuluvat aina tähän luokkaan.

Not chosen: tätä ei voi enää käyttää. Käytettiin ennen kätköissä joiden kokoa ei voinut määrittää tai ei haluttu sitä kertoa.

Virtual: käytössä vain virtuaali kätköissä, joten ei enää pysty käyttämään.

Kätkö idea

Kätköpaikan valinta

Logikirjan valinta

Kuvauksen tekeminen

Kätkökuvaukseen HTML-koodaus

Kuvauksen voi tehdä monella eri tyylillä, tietysti kuvauksen voi kirjoittaa ihan vapaalla tavalla, eli ilman mitään koodausta, mutta jostakin syystä uudessa avatussa kuvauksessa on aina oletuksena HTML täppä päällä. Eli jos et tee kuvausta HTML-koodilla sinun tulee mennä kuvauksen editointi sivulle ja poistaa sieltä tämä valinta.

Details

You can use HTML in any of the fields below. Javascript and other embedded codes are not allowed. If you do use HTML, check the box below for the text to render correctly.

The descriptions below are in HTML

Kätkökuvaukseen HTML-koodaus

Yleisimmin käytetyt HTML tagit

`<p>kappaleen alku ja loppu</p>`

`</br>` rivin vaihto

`Lihavoitu teksti`

`<i>Kursivoitu teksti</i>`

`<u>alleviivattu teksti</u>`

`<center>keskitetty teksti</center>`

`punainen teksti` tai

`punainen teksti` Värikoodit löytyy [täältä](#).

Linkki toiselle sivulle:

`teksti tähän`

Kuvan liittäminen:

``

Kuvasta linkki toiselle sivulle:

``

Kätkökuvaukseen HTML-koodaus

Yleisimmin käytetyt HTML tagit

Tekstikehys:

```
<fieldset><legend>Otsikko tähän</legend>teksti tähän</fieldset>
```

[Geocache.fi geocheckerin lisääminen kuvaukseen](#)

[Yksi monista HTML oppaista](#)

Mikä on löytö

”Näin kätkön mutta en saanut sitä käsiini”...no joo, kyllähän se kätkö silloin on löydetty, mutta ohjesäännön mukaan se ei ole löytö jonka voi kirja kätkön nettisivulle löydetyksi. Löydön kriteeri on, että nimi on lokivihkossa, ei se että sen on nähnyt tai muuten löytänyt ilman että on saanut nimeä vihkoon. Tämä tietysti koskee vain purkillisia kätköjä.

Virtuaalisissa kätköissä löydön kriteeri on se, kun annetut tehtävät on suoritettu hyväksytysti, niissäkin kätköpaikalla on käytävä, kuten myös tapaamisissa on käytävä.

Miten lokkaan kätkön löydetyksi

Kun se kätkö on löydetty ja nimi vihkossa, voi kätkön lokata löydetyksi myös kätkön sivulle. Moni kätköilee puhelimen avulla ja lokkaa kätkön löydetyksi jo paikan päällä, mutta itse ainakin tykkään kirjoitella logit tietokoneella, koska silloin on helpompi kirjailla hiukan pitempiä ja kerronnallisia logeja.

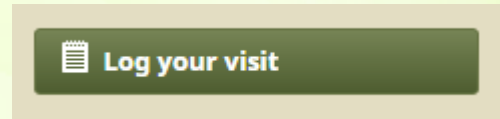
Muistathan että kaikki mitä kirjoitat lokkaukseesi, menee myös s-postilla kätkön omistajalle ja kätkön omistajalla on mahdollisuus poistaa asiattomat logit omista kätköistään.

Lokkauksen merkitys

Itse arvostan sitä että kätköilläni kävijällä olisi edes jotain kerrottavaa siitä millainen kokemus kätköstä/mysteristä/multista/tapahtumasta jäi, toki ei ole pakollista kertoilla mitään, mutta ainakin omistajalle saattaa jäädä vääränlainen kuva kävijästä joka ei kirjoita logiin mitään tai vain pari kirjainta. Useinhan nämä lyhyet logit on seurausta kännykällä lokkaamisesta, kun sillä on hankalampi kirjailla kokemuksiin kätköstä, sekä on vaan tärkeä saada äkkiä yksi löytönumero omiin tilastoihin, itse pidän sitä laiskuutena ja loukkaavana.

Vaikka kätkö ei nyt välttämättä antanut mitään isompia kiksejä ja riemunkiljaisuja tai suuria kokemuksia, niin on hyvä muistaa että huonokin kätkö on kätkö ja joku on käyttänyt omaa aikaansa sen tekemiseen, että juuri sinä saisit sen yhden numeron lisäyksen tilastoosi.

Kätkösivun oikeasta yläaidasta löytyy painike aukaisee uuden sivun:

joka

Post a New Log

In reference to: [Osuuspankki: Ylä-Savon Alphabet - O by Hiltso](#)

Type of Log:

← Login tyyppi

Date Logged:

(dd.MM.yyyy.)

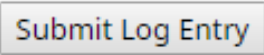
← Löydön pvm

Comments:

Kirjoita tähän lokkaus

Kun logi on kirjoitettu, paina

näppäintä.

Kirjaustyypit nettiin

Found it
Löysin kätkön

Didn't find it
En löytänyt kätköä

Write note
Muu merkintä, jolla voi kertoa muita tarinoita...

Needs archived
Kätkö täytyy arkistoida. Jos omistaja ei huolla kadonnutta kätköä pitkään aikaan tai kätkö on piilotettu sopimattomalle paikalle, voi käyttää tätä lokityyppiä. Arkistointitarpeen syy perustellaan lokissa. Arkistointikehotuksesta lähtee tieto vapaaehtoisille kätkötarkastajille, jotka voivat ryhtyä toimenpiteisiin jos omistaja ei reagoi aiheelliseen ilmoitukseen.

Needs maintenance
Kätkö tarvitsee huoltoa. Ilmoitus omistajalle kätkön huoltotarpeesta. Kätkö voi vaatia huoltoa esimerkiksi jos purkki on hajonnut tai sisältö on pahasti kastunut. Tee tämän ilmoituksen lisäksi Found it -loki, merkiksi purkin löydöstä.

Didn't find it ja needs maintenance ovat erityisesti kätkön omistajalle mutta myös sitä etsiville tärkeitä loggauksia

Lokkauksen merkitys

Android:

[Geocaching](#)

[CacheBird](#)

[c:geo](#)

iPhone:

[Geocaching](#)

[Geo Bucket](#)

Windows Phone:

[Maaloo Geocaching](#)

[Geocaching Pro](#)

Matkalaiset (tai matkaajat, kulkijat, kulkevaiset, matkustajat, reissaajat, liftarit, jne)

Kätkölysanasto ja lyhenteet

Karttaselaimia:

[Karttapaikka](#)[GeoCalcing](#)[Ympyröijä](#)[Retkikartta](#)[Karttaikkuna](#)

Ohjesivuja:

[61° 23° Tampere](#)[Geokätköt.fi](#)[Pekan geokätköily sivu \(old\)](#)[Älä ryhdy geokätköilijäksi \(old\)](#)

Geokätkö kauppaja:

[Putiikki \(Kivenalla Oy\)](#)[Geocoinshop.de](#)

Kartat gepsiin:

[Maanmittauslaitoksen kartat](#)[Maastokarttoja ulkomaat \(Frikart.no\)](#)[OSM kartat maailmalle \(ohje\)](#)[OSM polkupyöräkartat Suomesta](#)

Muuta:

[Haksun mainiot kotimaiset sivut](#)[Project-GC](#)